

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 188/2020-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Zeleňákom, Letná 47, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 57/2016 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 57/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným okresnému súdu 12. apríla 2016 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 550,46 € s príslušenstvom. Okresný súd vydal 23. júna 2016 platobný rozkaz č. k. 32 Cb 57/2016-22, ktorým uložil odporcovi, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu sťažovateľovi zaplatil istinu vo výške 550,46 € s príslušenstvom a náhradu trov konania na účet právneho zástupcu sťažovateľa. Žalovaný podal 17. augusta 2016 proti platobnému rozkazu odpor, v ktorom namietal právomoc všeobecného súdu na prerokovanie veci z dôvodu existencie rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu. Odpor bol sťažovateľovi doručený až na základe jeho písomného vyžiadania 13. marca 2017 spolu s uznesením okresného súdu z 3. februára 2017, ktorým bol platobný rozkaz v celom rozsahu zrušený a sťažovateľ bol vyzvaný na vyjadrenie k odporu žalovaného, uviedol ďalšie skutočnosti a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Sťažovateľ sa k odporu žalovaného vyjadril svojím podaním z 28. februára 2017. Listom z 15. októbra 2018 sťažovateľ požiadal okresný súd o vyjadrenie, prečo nebolo vo veci nariadené pojednávanie, či v danej veci neboli spôsobené prieskumy v konaní a zároveň požiadal o stanovenie termínu pojednávania. Na tento list sťažovateľ nikdy nedostal odpoveď zo strany okresného súdu a vo veci nebolo ani nariadené pojednávanie.

3. Podaním z 28. novembra 2019 sťažovateľ predložil k rukám predsedu okresného súdu sťažnosť na postup súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu, že podľa jemu dostupných informácií súd vo veci nekonal. Sťažovateľ dostal od predsedu okresného súdu upovedomenie sp. zn. 1 SprV 608/2019 z 23. decembra 2019 o spôsobe vybavenia sťažnosti, ktoré mu bolo doručené 14. januára 2020. Z citovaného upovedomenia vyplýva, že okresný súd dospel k názoru, že sťažnosť sťažovateľa na prieskumy v konaní je dôvodná, pretože v období od 2. marca 2017, keď bolo súdu doručené vyjadrenie žalobcu k odporu

žalovaného, do 18. decembra 2019, keď súd zastavil konanie, došlo ku vzniku prietáhov v konaní.

4. Medzičasom bolo sťažovateľovi 3. januára 2020 doručené uznesenie okresného súdu č. k. 32 Cb 57/2016-32 z 18. decembra 2019, ktorým súd rozhodol o zastavení konania.

5. Sťažovateľ zastáva názor, že nečinnosťou okresného súdu od 2. marca 2017 do 18. decembra 2019, keď bolo konanie zastavené, došlo v napadnutom konaní k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Na základe uvedených dôvodov sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie ním označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie vo výške 2 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu.

II.

Relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

13. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré sťažovateľ vidí v nečinnosti okresného súdu v období od 2. marca 2017 do 18. decembra 2019, keď došlo k zastaveniu konania.

14. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

15. Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

16. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08). Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2

ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

17. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

18. Reflektujúc uvedené východiská svojej doterajšej judikatúry, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť, ktorou namieta postup okresného súdu v napadnutom konaní, v čase, keď bola vec právoplatne skončená. Ústavný súd z príloh pripojených k ústavnej sťažnosti zistil, že uznesenie okresného súdu č. k. 32 Cb 57/2016-32 z 18. decembra 2019, ktorým zastavil napadnuté konanie, nadobudlo právoplatnosť 21. januára 2020. Z uvedeného zistenia vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti sťažovateľom (3. marca 2020) bola jeho právna neistota už nepochybne odstránená. Toto konštatovanie je súladné s konštantnou a jednoznačnou judikatúrou ústavného súdu, v zmysle ktorej opodstatnená je ústavná sťažnosť na prietahy v konaní pred súdom adresovaná ústavnému súdu len potiaľ, pokiaľ sťažovateľ nedisponuje právoplatným a doručeným rozhodnutím vzídeným z konania, ktorého sa namietané prietahy týkajú. Ústavný súd nemá dôvod sa od tejto rokmi potvrdzovanej judikatúry ústavného súdu odkloniť.

19. Z dôvodu, že v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože napadnuté konanie bolo právoplatne skončené, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, ktoré by mali oporu len vo vyslovení porušenia v ústavnej sťažnosti označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu